

Staw Płaszowski w Krakowie – biocenozy

Płaszów pond in Kraków – biocenoses

ROMAN ŻUREK¹, GRZEGORZ BAŚ¹, ELŻBIETA DUMNICKA¹, MARIA J. GOLAB¹, PIOTR PROFUS¹,
EWA SZAREK-GWIAZDA¹, EDWARD WALUSIAK¹, KAROL CIĘŻAK²

¹ Instytut Ochrony Przyrody PAN
31–120 Kraków, al. Adama Mickiewicza 33
e-mail: dumnicka@iop.krakow.pl

² Towarzystwo na Rzecz Ziemi
32–600 Oświęcim, ul. Stanisławy Leszczyńskiej 7

Słowa kluczowe: wyrobisko gliny i żwiru, flora, zooplankton, bentos, ryby, płazy, gady, ptaki.

W 2017 roku wykonano inwentaryzację przyrodniczą wybranych elementów biocenozy Stawu Płaszowskiego i jego otoczenia. Wykazano dość duże bogactwo przyrodnicze, mimo że fauna i flora tego akwenu kształtują się przy silnym udziale człowieka w mocno zurbanizowanym otoczeniu, a zabudowa i ruchliwe ulice bardzo ograniczają możliwości migracji wielu gatunkom zwierząt. Rośliny wodne i błotne reprezentowane były przez 17 gatunków, głównie pospolitych, ponadto średnio licznie występował skrzyp olbrzymi *Equisetum telmateia* i pływacz zwyczajny *Utricularia vulgaris*. Łąki podwodne (prócz pływacza) tworzyły ramienice z rodzajów *Chara* i *Nitellopsis* oraz nitkowate woszerie (*Vaucheria* sp.). W stawie stwierdzono obecność 21 gatunków zooplanktonu, liczne taksony zoobentosu oraz siedem gatunków ryb. Spośród 24 obserwowanych gatunków ważek, co najmniej połowa rozradza się w tym akwenu. Odnotowano jedynie dwa taksony płazów i trzy gatunki gadów, w tym obcego w naszej faunie, a pochodzącego ze Stanów Zjednoczonych, żółwia ozdobnego żółtoliciego *Trachemys scripta troostii*. Spośród ptaków stwierdzono gniazdowanie 15 gatunków wodno-błotnych, a dalszych dziesięć taksonów miało gniazda lub rewiry w zakrzewieniach i drzewostanach w bliskim sąsiedztwie stawu. Najliczniejszym gatunkiem (20 par) i zdecydowanym dominantem była łyska *Fulica atra*, której zagęszczenie populacji łęgowej sięgało 23,8 par/10 ha powierzchni stawu. Mniej licznie gnieździły się: trzciniak *Acrocephalus arundinaceus* – dziesięć par, trzcinniczek *A. scirpaceus* – siedem par i krzyżówka *Anas platyrhynchos* – pięć samic z młodymi. Cennym gatunkiem jest bączek *Ixobrychus minutus* – jedyny łęgowy tu gatunek omówiony w *Polskiej czerwonej księdze zwierząt*. Bogactwo przyrodnicze stawu jest jednak zagrożone i należy podjąć działania w celu jego zachowania.